چیدمانی از مایکل سیلستورفر – ۲ تا ۳۱ شهریور ۱۴۰۲– بنیاد پژمان: کارخانه آرگو

Միշայել Սիլսթորֆեր
ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ

Վարդերի դաշտեր. Ըմպելիքների հին գործարանի մեջտեղում այս վարդերից 1000հատը խնամքով դասավորված են պլաստմասե շշերի մեջ: Ամեն օր փոխարինվում են թարմ ծաղիկներով, որպեսզի նրանց տերևները երբեք չթառամեն և միևնույն ժամանակ բողբոջները սպասվում են ծաղկելուն ու բացմանը: Գոյանում է շի տեսակ ընթացք՝ թառամելու և ծաղկելու, այլ պես ասած, լինելու և չլինելու միջև: Բույսերի աձը մեզ հրավիրում է նայելու փոփոխությունների և վերափոխման գործընթացին: Իրականում բույսերի աձը խորհրդանշորեն ցույց է տալիս փոխակերպման կարևորությունը: Ի՞նչ կապ կա բույսի ցողունի, ծաղկի փշերի և էվոլյուցիայի հետ, ինչպես նաև մեր կյանքի և հասարակության էվոլյուցիայի միջև:

«Ժողովրդին» ստեղծագործությունը բազմաշերտ դասավորվածություն է և մի խորքային հայացք հասարակություններին: Բայց ամենակարևորը, դա ժեստն է. այն սրտից բխող նվեր է մարդկանց, ովքեր փոխակերպման շրջանում են ապրում: Նրանց վրա ուշադրություն դարձնելը, նրանց քաջությունը գնահատելը և ծաղիկների լեզվով խրախուսելը նկարիչ Միշայել Սիլսթորֆերի այս դասավորվածության կարևոր մասն է, ով համարվում է իր սերնդի Գերմանյայի ամենակարևոր քանդակագործներից մեկը: Այս նկարիչն իր ստեղծագործություններում ցույց է տալիս առարկաների երևակայության ուժը, նյութականությունն ու ժամանակավոր բնույթը և դրանց փոխհարաբերությունները: Նա այդ դիմագծերը վերածել է կենդանի քանդակների՝ անցումային փուլի մասին, այլ մեկնաբանությունների, նրա ստեղծագործություններում երևում են ոչ միայն գոյության ձևեր, այլև սեփական բանաստեղծական կյանքը:

«Ժողովրդին» աշխատանքի կոմպոզիցիայում Սիլսթորֆերը նուրբ հղում է անում գերմանացի նկարիչ Ձոզեֆ Բոյսին, ում «սոցիալական քանդակի» գաղափարը մարդկանց դնում է սոցիալական փոփոխությունների կենտրոնում: 1972թ.-ին Տղաները համատեղ շոու են կազմակերպել Կասելի Documenta 5-ում 100 օր տևողությամբ ցուցահանդեսում: Այս ցուցահանդեսում նա ներկայացրեց գաղափարներ, թե ինչպես կարելի է փոխել հասարակությունը այցելուների հետ ստեղծագործական գործողությունների միջոցով: Կասելի աշխատասենյակի գրասեղանի վրա, որտեղ ներկայացվում էր ներկայացումը, դրված էր մեկ վարդով ապակե ծաղկաման, որն ամեն օր փոխարինվում էր թարմով: Հետագայում այս միջավայրը դարձավ նմանատիպ արվեստի գործ՝ բազմաթիվ տարբերակներով:

Սիլսթորֆերը ընդունում է այս գաղափարը և ավելի է ընդլայնում այն: Նա բազմապատկում է շարունակական նախաձեռնությունների հնարավորությունը, որոնք վերածվում են սոցիալական էներգիայի՝ հեռուստադիտողի հետ փոխազդեցության մեջ: Որովհետև յուրաքանչյուր վարդի հետևում աձ կա, որը հնարավոր չէ զսպել: Աձ, որն արդեն ձեռք է բերվել կամ դեռ քնած է, և այդ աձը առկա է նաև մարդկային բնության մեջ: Գաղափարն այն է, որ յուրաքանչյուր կենսագրություն փոփոխություններ է ստեղծում՝ և՛ բացահայտ, և՛ թաքնված: Իրանցի բանաստեղծ Ալի Աբդուլլահի 2007 թ-ի «Մինչև վերջ» բանաստեղծությունով, ամեն երազանք մարդուն տանում է մեկ այլ էջ: Մարդիկ կարող են նպաստել դրան: Նրանց հրավիրում են լուռ զրույցի ընթացքում հարաբերություններ հաստատել այս կառույցի ներսում կամ էլի վարդեր բերել և ավելացնել մյուսներին: Այդպիսով «ԺՈՂՈՎՈՐԴԻՆ» դառնում է ժամանակի ընթացքում փոփոխության ու վերափոխման խորհրդանիշ, և միաժամանակ հնարավորությունների բույր է ցայտում:

- Ֆրենկ Շտայնհոֆեր, Մայիսի 2023 ,2 թ

An installation by Michael Sailstorfer–August 24th to September 22nd, 2023– Pejman Foundation: Argo Factory